

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 2015 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu
przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu
młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata
2007-2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2013 r. poz. 173 oraz z 2015 r. poz. 349) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2014 r. poz. 201 i 501) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 15 ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„3. Decyzję o przyznaniu pomocy wydaje się z zastrzeżeniem dopełnienia przez beneficjenta, w terminie 180 dni od dnia doręczenia tej decyzji, jednak nie później, niż do dnia 30 września 2015 r., następujących warunków:”;

2) § 15a ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Jeżeli przyznanie pomocy wnioskodawcy, o którym mowa w ust. 1, w ramach określonego w Programie limitu środków nie jest możliwe do dnia 31 sierpnia roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, odmawia się temu wnioskodawcy przyznania pomocy.”;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. z 2014 r. poz. 1261).

3) w § 16 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pomoc wypłaca się na wniosek o płatność, który składa się w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, jednak nie później, niż do dnia 30 września 2015 r.”;

4) w § 19 w pkt 7 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 8 i 9 w brzmieniu:

„8) oświadczenie o spełnieniu wymagań w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt do dnia upływu 3 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej – w terminie 60 dni od dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pomocy;

9) oświadczenie o spełnianiu wymagań w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy – w terminie 60 dni przed dniem upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy.”;

5) w § 20 w ust. 3:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) pkt 2 lub pkt 2a – zwrotowi podlega 25% kwoty pomocy za niespełnienie każdego z warunków określonych tymi przepisami;”,

b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) pkt 4 – zwrotowi podlega 5% kwoty pomocy za niespełnienie wymagań w każdym z wymienionych zakresów oddzielnie;”.

§ 2. 1. Przepisy § 20 ust. 3 pkt 2 i 2a rozporządzenia wymienionego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem stosuje się również do beneficjentów, którzy:

1) przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie spełnili warunku, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia wymienionego w § 1, lub

2) są zobowiązani na podstawie decyzji ostatecznej o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności do zwrotu pomocy finansowej przyznanej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” w związku z niespełnieniem warunku, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia wymienionego w § 1.

2. Organ, który wydał decyzję ostateczną, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wszczyna

z urzędu postępowanie w sprawie zmiany tej decyzji.

3. W decyzji o zmianie decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, organ ustala kwotę nienależnie pobranych płatności zgodnie z § 20 ust. 3 pkt 2a rozporządzenia wymienionego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. Przepisy § 19 pkt 8 i 9 rozporządzenia wymienionego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem stosuje się do beneficjentów, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie upłynęły terminy, o których mowa w tych przepisach.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 ma na celu przyjęcie rozwiązań umożliwiających skuteczne wydatkowanie środków finansowych na obecnym etapie wdrażania działania oraz bardziej proporcjonalne nakładanie sankcji z tytułu niespełnienia wymagań w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.) uchyla rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, jednak, zgodnie z art. 88 tego rozporządzenia, rozporządzenie (WE) nr 1698/2005 stosuje się nadal do operacji realizowanych zgodnie z programami zatwierdzonymi przez Komisję na mocy tego rozporządzenia przed dniem 1 stycznia 2014 r. Zgodnie z art. 71 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, bez uszczerbku dla art. 39 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, wydatki kwalifikują się do wkładu z EFFROW, jeżeli odpowiednia pomoc jest rzeczywiście wypłacana przez agencję płatniczą pomiędzy dniem 1 stycznia 2007 r. a dniem 31 grudnia 2015 r.

W związku z podjęciem działań zmierzających do przesunięcia do budżetu działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” środków finansowych, które, wg informacji dostępnych na obecnym etapie wdrażania PROW 2007-2013, nie będą możliwe do wykorzystania w ramach innych działań PROW 2007-201, konieczne jest dokonanie zmian w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 umożliwiającym przyznawanie pomocy również po 30 czerwca br. (data określona w § 15a ust. 6 obecnie obowiązującego rozporządzenia dla działania) oraz jej wypłatę do końca 2015 r. W związku z tym proponuje się (§ 1 pkt 2 projektu rozporządzenia), aby wnioskodawcom, których wnioski o przyznanie pomocy

zawierają zapotrzebowanie na środki przekraczające wysokość limitu określonego w Programie, odmawiać przyznania pomocy, jeśli przyznanie pomocy w ramach limitu środków nie będzie możliwe do dnia 31 sierpnia roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy.

Ponadto proponuje się skrócenie terminu na wypełnienie przez beneficjenta warunków przyznania pomocy oraz złożenie wniosku o płatność (zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem dla działania beneficjent jest zobowiązany do dopełnienia, w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, warunków związanych z nabyciem gospodarstwa, do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa, do ubezpieczenia na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie, uzyskania wpisu do ewidencji producentów, nabycia gospodarstwa małżonka, – chyba, że dane warunki były spełnione w dniu złożenia wniosku; pomoc wypłaca się na wniosek o płatność, który składa się w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy). Zgodnie ze zmianą zaproponowaną w § 1 pkt 3 beneficjent będzie musiał złożyć wniosek o płatność nie później niż w dniu 30 września 2015 r. Rozwiązanie to uwzględnia wyniki analizy pracochłonności czynności administracyjno-kontrolnych potrzebnych do weryfikacji wniosku o płatność i wypłaty pomocy przed końcem 2015 r. Skracając ten okres do niezbędnego minimum, nieodzownym jest również skrócenie terminu na realizację przez beneficjenta warunków przyznania pomocy, w tym warunku polegającego na nabyciu gospodarstwa. Ustalenie terminu na realizację warunków przyznania pomocy - do dnia 30 września - powinno być wystarczające dla załatwienia przez beneficjenta formalności dotyczących przejęcia gospodarstwa.

Należy zauważyć, że ostatni nabór wniosków w ramach tego działania odbył się w połowie 2014 r. W ramach tego naboru wpłynęło ponad 23 tys. wniosków o przyznanie pomocy. Do chwili obecnej ok. 10 tys. wniosków nie może być przyjęta do finansowania z powodu braku środków. Planowana realokacja środków oraz zmiany wprowadzane w niniejszym projekcie rozporządzenia dotyczyłyby wnioskodawców oczekujących na przyznanie pomocy, zgodnie z ich kolejnością ustaloną przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji.

Zmiana proponowana w § 1 pkt 4 ma na celu uregulowanie kwestii w zakresie zobowiązania beneficjenta do spełniania wymagań w zakresie ochrony środowiska, higieny i utrzymania zwierząt. Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra

Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2014 r. poz. 201, z późn. zm.), gospodarstwo beneficjenta powinno spełniać określone odrębnymi przepisami wymagania w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt do dnia upływu 3 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej oraz spełniać te wymagania do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy. Proponuje się, aby w § 19 zmienianego rozporządzenia dodać punkty 8 i 9 zobowiązujące beneficjenta do przedłożenia w ARiMR oświadczeń o spełnieniu wymagań w ww. zakresie. W przypadku oświadczenia o spełnieniu ww. wymagań w okresie 3 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej, proponuje się, aby było ono składane w terminie 60 dni od dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pomocy (tj. w terminie takim, jak określony dla złożenia sprawozdania z realizacji biznesplanu), a oświadczenie o spełnieniu wymagań do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy – w terminie 60 dni poprzedzających dzień upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy. W związku z powyższą zmianą, § 20 ust. 4 zmienianego rozporządzenia, stanowiący o sankcji w wysokości 3% kwoty premii, nakładanej za nieprzedłożenie każdego z wymaganych dokumentów, będzie się również odnosił do przypadku, w którym beneficjent nie przedłoży ww. oświadczeń.

Proponowana zmiana, polegająca na obowiązku przedkładania ww. oświadczeń, ma na celu zapewnienie dokumentowania spełniania jednego ze zobowiązań (w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt) przez wszystkich beneficjentów. Obecnie weryfikacja w tym zakresie jest dokonywana w ramach kontroli ex-post.

Zmiany proponowane w § 3 mają na celu uregulowanie sytuacji beneficjentów, którzy przed wejściem w życie ww. przepisów złożyli już sprawozdanie z realizacji biznesplanu, bądź ankietę monitorującą, a którzy nie byli, zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, zobowiązani do złożenia ww. oświadczeń. Obowiązkiem składania ww. dokumentów proponuje się objąć beneficjentów, dla których nie upłynął jeszcze termin na przedłożenie w ARiMR sprawozdania z realizacji biznesplanu oraz ankiety monitorującej, w terminach określonych odpowiednio w § 19 pkt 4 i 5 zmienianego rozporządzenia.

Zmiana proponowana w § 1 pkt 5 ma na celu korzystne dla beneficjentów,

proporcjonalne rozłożenie sankcji za niespełnienie warunków określonych w § 18 ust. 1 pkt 4 zmienianego rozporządzenia, czyli w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt. Proponuje się, aby za niespełnienie warunków w ww. trzech zakresach, sankcje były nakładane oddzielnie dla każdego obszaru po 5%, nie zaś jak jest to określone w obecnie obowiązującym przepisie, iż za niespełnienie warunku zawierającego się w opisanym zakresie, niezależnie od liczby wykrytych nieprawidłowości nakłada się sankcje w wysokości 25% kwoty pomocy.

Beneficjenci za niespełnienie części warunków określonych przepisami w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt, są obciążani finansowo przez np. Inspekcję Weterynaryjną, Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także z tytułu nierealizowania wymagań wzajemnej zgodności, gdzie wysokość sankcji jest uzależniona od wagi stwierdzonych naruszeń pod względem określonych kryteriów. Wysokość sankcji w sytuacji zaniedbań ze strony producenta rolnego, z zasady wynosi 3% całkowitej kwoty płatności bezpośrednich oraz płatności nieinwestycyjnych w ramach PROW. Jednakże na podstawie raportu z kontroli może zostać wydana decyzja o obniżeniu wielkości potrącenia do 1% lub zwiększeniu go do 5% całkowitej kwoty lub w określonych przypadkach odstąpienia od nałożenia jakichkolwiek obniżek. W sytuacji gdy zaniedbania w zakresie wymogów wzajemnej zgodności mają charakter działań celowych wysokość sankcji z zasady wynosi 20% całkowitej kwoty i, w zależności od wagi stwierdzonych naruszeń, może zostać zmniejszona do 15% lub zwiększona do 100%. W przypadku, gdy wartość sankcji nie przekracza wartości 100 euro, należności nie są egzekwowane, pod warunkiem, że beneficjent wykonał działania naprawcze w celu usunięcia stwierdzonej niezgodności.

Wśród rolników, którzy otrzymali płatności bezpośrednie i byli jednocześnie beneficjentami działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, wystąpiły przypadki, w których umarzano sankcje z tytułu nieprzestrzegania wymagań wzajemnej zgodności, ponieważ należność nie przekracza wartości 100 euro, podczas gdy z tytułu nieprzestrzegania tych samych norm w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, zgodnie z obecnie obowiązującym rozporządzeniem, nakładana była sankcja w wysokości 25% kwoty przyznanej premii, czyli w przypadku premii o wielkości 50 tys. zł – 12,5 tys. zł. W przypadku beneficjentów, którzy otrzymali

premie w ramach ostatniego naboru wniosków w wysokości 100 tys. zł, sankcja będzie odpowiednio wyższa.

Mając powyższe na uwadze, proponuje się zmianę wysokości i sposobu naliczania sankcji, uzależniając wysokość sankcji od liczby niespełnionych warunków. Proponowane rozwiązanie będzie korzystniejsze dla beneficjentów, a sankcja będzie adekwatna i nadal odstraszająca.

Zmiany proponowane w § 2 mają za cel uregulowanie sytuacji beneficjentów, którzy przed wejściem w życie proponowanych przepisów nie spełnili warunku zawartego w § 18 ust. 1 pkt 4 obecnie obowiązującego rozporządzenia, czyli w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt; bądź beneficjentów, którzy z tego tytułu zostali już zobowiązani decyzją ostateczną o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności, do zwrotu pomocy finansowej w odpowiedniej wysokości.

Do dnia 13 lutego 2015 r. decyzję o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności z tytułu niespełnienia warunku w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt otrzymało 16 beneficjentów. Dobrowolnego zwrotu płatności dokonało 10 beneficjentów, w kilku przypadkach kwotę zwrotu rozłożono na raty, w jednym przypadku została zgłoszona skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Ponadto, nieprawidłowości w zakresie wypełniania ww. warunku stwierdzono w ok. 30 gospodarstwach objętych ww. wsparciem. Wśród opisywanej grupy występują częste przypadki niespełnienia pojedynczych wymogów określonych tymi przepisami, które w wyniku przeprowadzonych kontroli zostały wyeliminowane.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został umieszczony w wykazie prac legislacyjnych
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wojciech
ZASTĘPCA DYREKTORA
Mieczysław Paradowski

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

DYREKTOR
DEPARTAMENTU ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH

dr inż. Dariusz Nieć

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

Meluk

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego

Grzegorz Wykowski
Grzegorz Wykowski

Akceptował:

PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk
Tadeusz Nalewajk

Nazwa projektu projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Podsekretarz Stanu Tadeusz Nalewajk Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dariusz Nieć, Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich tel.: (22) 623 18 42	Data sporządzenia Źródło: Upoważnienie ustawowe Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2013 r. poz. 173 oraz z 2015 r. poz. 349). Nr w wykazie prac 53
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W związku z planowanym zwiększeniem budżetu działania, konieczne jest wprowadzenie rozwiązań umożliwiających skuteczne wydatkowanie środków finansowych na obecnym etapie wdrażania działania, tj. umożliwiających przyznawanie pomocy po 30 czerwca br. Wnioskodawcom, którzy złożyli wnioski o przyznanie pomocy w roku ubiegłym, oraz skrócenie terminu na złożenie wniosku o płatność, aby możliwe było dokonanie wypłaty środków do końca 2015 r.

Zgodnie z obowiązującym brzmieniem rozporządzenia nie jest uregulowana kwestia w zakresie dokumentowania zobowiązania beneficjenta do spełniania wymagań w zakresie ochrony środowiska, higieny i utrzymania zwierząt. Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 4 zmienianego rozporządzenia, gospodarstwo beneficjenta powinno spełniać określone odrębnymi przepisami wymagania w ww. zakresie do dnia upływu 3 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej oraz spełniać te wymagania do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy. Zgodnie z oceną Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa występuje niewystarczające udokumentowanie spełniania jednego z warunków przyznania pomocy przez wszystkich beneficjentów. Obecnie weryfikacja w tym zakresie jest dokonywana w ramach kontroli ex-post.

Zgodnie z brzmieniem obowiązującego rozporządzenia sankcja z tytułu niespełnienia wymagań w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt nakładana jest zawsze w tej samej wysokości, niezależnie od liczby wykrytych nieprawidłowości. Ponadto, beneficjenci za niespełnienie części warunków określonych przepisami w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt, są obciążani finansowo przez odpowiednie służby mandatem w wysokości do 500 zł, a także z tytułu nie realizowania wymagań wzajemnej zgodności, gdzie wysokość sankcji jest uzależniona od wartości wypłacanych dopłat bezpośrednich oraz ewentualnie od wagi stwierdzonych naruszeń pod względem określonych kryteriów. Wśród beneficjentów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” wystąpiły przypadki, w których umarzono sankcje z tytułu nieprzestrzegania wymagań wzajemnej zgodności, ponieważ należność nie przekracza wartości 100 euro, podczas gdy z tytułu nie przestrzegania tych samych norm w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, zgodnie z obecnie obowiązującym rozporządzeniem, nakładana była sankcja w wysokości 25% kwoty przyznanej premii, czyli w przypadku premii o wielkości 50 tys. zł – 12,5 tys. zł. W przypadku beneficjentów, którzy otrzymali premie w ramach ostatniego naboru wniosków w wysokości 100 tys. zł, sankcja będzie odpowiednio wyższa.

Do dnia 13 lutego 2015 r. decyzję o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności z tytułu nie spełnienia warunku w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt otrzymało 16 beneficjentów. Dobrowolnego zwrotu płatności dokonało ok. 10 beneficjentów, w kilku przypadkach kwotę zwrotu rozłożono na raty, odnotowano 1 skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nieprawidłowości w zakresie wypełniania ww. warunku stwierdzono ponadto w ok. 30 gospodarstwach objętych ww. wsparciem. Wśród opisywanej grupy, występują częste przypadki niespełnienia pojedynczych wymogów określonych tymi przepisami, które w wyniku przeprowadzonych kontroli zostały wyeliminowane.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się, aby pomoc wnioskodawcom, którzy złożyli wnioski w ubiegłym roku mogła być przyznawana, w ramach dostępnych środków, do dnia 31 sierpnia br. Ponadto proponuje się określenie daty ostatecznej na złożenie przez beneficjenta wniosku o płatność (30 września 2015 r.), co oznacza, że do tego czasu muszą być również spełnione warunki przyznania pomocy (w sytuacji przyznania pomocy warunkowo).

Proponuje się dodanie w § 19 pkt 8 i 9, które zobowiążą beneficjenta do przedłożenia w ARiMR oświadczenia o spełnieniu wymagań w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt w okresie 3 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej oraz do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy. Ww. wymogiem proponuje się objąć beneficjentów, dla których nie upłynął jeszcze termin na złożenie sprawozdania z realizacji biznesplanu, bądź ankiety monitorującej, z którymi to ww. oświadczenia miałyby być składane.

Proponowana zmiana brzmienia § 20 ust 3 ma na celu korzystne dla beneficjentów, proporcjonalne rozłożenie sankcji za niespełnienie warunków określonych w § 18 ust. 1 pkt 4 obecnie obowiązującego rozporządzenia, czyli w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt. Proponuje się, by za niespełnienie warunków w ww. trzech obszarach, sankcje były nakładane oddzielnie dla każdego obszaru po 5%. Proponuje się więc, by za niespełnienie warunku w jednym zakresie była nakładana sankcja w wysokości 5%, dwóch zakresach – 10%, w przypadku trzech zakresów – 15%. Proponowane rozwiązanie będzie korzystniejsze dla beneficjentów, a sankcja będzie adekwatna i nadal odstrasżająca.

Proponuje się uregulowanie sytuacji beneficjentów, którzy przed wejściem w życie proponowanych przepisów nie spełnili warunku zawartego w § 18 ust. 1 pkt 4 obecnie obowiązującego rozporządzenia, czyli w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt; bądź beneficjentów, którzy z tego tytułu, zostali już zobowiązani decyzją ostateczną o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności, do zwrotu pomocy finansowej w odpowiedniej wielkości.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie badano

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wnioskodawcy, którzy złożyli wnioski o przyznanie pomocy w ramach naboru w 2014 r.	Ok. 10 tys.	Dane szacunkowe MRiRW	Potencjalna możliwość otrzymania pomocy w ramach działania.
Beneficjenci działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007-2013, którzy złożyli wnioski o przyznanie premii w latach 2008, 2009, 2010, 2011 oraz 2014 r., w sytuacji zastosowania korzystniejszego systemu nakładania sankcji z tytułu niespełnienia wymagań w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt	ok. 32 – 34,5 tys. beneficjentów	Dane szacunkowe MRiRW	Bardziej proporcjonalnie i korzystniejsze dla beneficjentów nakładanie sankcji za niespełnienie warunku w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt.
Beneficjenci działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007-2013, którzy złożyli wnioski o przyznanie premii w latach 2010 – 2014 r., w sytuacji nałożenia obowiązku przedkładania w ARiMR oświadczeń o spełnianiu wymagań w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt.	Ok. 28,5 tys. beneficjentów	Dane szacunkowe MRiRW	Konieczność dołączenia do pozostałej wymaganej od beneficjenta dokumentacji ww. oświadczeń. Konieczność nakładania na beneficjentów sankcji z tytułu nie wywiązania się z ww. obowiązku. Zapewnienie pełniejszej dokumentacji spełniania warunku odnośnie do spełniania standardów w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt.

[illegible]

Budżet działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” został określony w Programie przyjętym przez Komisję Europejską PROW 2007–2013. Początkowo wynosił on 420 mln euro i został w większości wykorzystany; kwota pozostała po rozliczeniu przeprowadzonych 4 naborów wniosków (2008-2011), w wysokości 28 mln euro, została skierowana do działania „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych”. Następnie przesunięto na działanie dodatkowe środki w wysokości 189 mln euro z działania „Tworzenie i rozwój mikropresiębiorstw” PROW 2007-2013. W związku z dużym zainteresowaniem działaniem, w ostatnim naborze wniosków przeprowadzonym w 2014 r., przesunięto kolejne 23 mln euro z działania „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” w ramach Schematu II „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” oraz 60,75 mln euro z działań, w których pozostały wolne środki. W 2015 r. planowane jest kolejne przesunięcie środków do budżetu tego działania.

Zmniejszenie sankcji w stosunku do beneficjentów, którzy nie spełnili warunku w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania spowoduje konieczność zwrotu ok. 10-16 beneficjentom różnicy w wysokości obecnych i proponowanych sankcji, co będzie stanowiło kwotę ok. 50-150 tys. zł. Źródłem realizacji tego przepisu będzie odpowiednio budżet środków europejskich – 75% i budżet państwa – 25%, w ramach środków przewidzianych w ustawie budżetowej na 2015 r. dla PROW 2007-2013.

Zawarte w ww. tabeli kwoty wydatków i dochodów odpowiadają kwocie ostatniego zwiększenia budżetu działania (60,75 mln euro – środki publiczne). Ww. kwoty uwzględniają także przewidywane wydatki z tytułu zmniejszenia sankcji.

Dochody budżetu środków europejskich w kwocie 183,8 mln zł założono jako element wypłacanego przez KE w 2016 roku salda końcowego Programu.

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i	Działanie polega na ułatwianiu przejmowania lub zakładania gospodarstw rolnych						

	średnich przedsiębiorstw	przez osoby młode, aktywne, o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych; dzięki premii na rozwój gospodarstwa oraz zmniejszeniu wysokości sankcji młodzi rolnicy będą mogli więcej środków zainwestować w przejęte lub nowo utworzone gospodarstwa.	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń			
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu			
☒ nie dotyczy			
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz:			
9. Wpływ na rynek pracy			
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy poprzez wsparcie podejmowania działalności rolniczej przez młodych ludzi oraz zwiększenie dochodów gospodarstw rolnych.			
10. Wpływ na pozostałe obszary			
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie	
Omówienie wpływu			
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Po wejściu w życie projektowanego rozporządzenia ARiMR przeprowadzi wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie zmiany wydanych decyzji w stosunku do beneficjentów, którym przed dniem wejścia proponowanych przepisów, wydano decyzje o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności z tytułu nie spełnienia warunku w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
W ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, monitorowane są wskaźniki produktu - liczba młodych rolników, którym udzielono pomocy i całkowita wartość inwestycji oraz rezultatu - wzrost wartości dodanej brutto we wspartych gospodarstwach, wymagane zgodnie z CMEF (wspólnymi ramami monitorowania i oceny), a także wskaźniki dodatkowe określone w Programie. Wartości wskaźników produktu podlegają pomiarowi na poziomie poszczególnych projektów. Następnie zaś dane z poziomu projektów są agregowane na poziomie kraju. Realizacja wskaźników przedstawiana jest w sprawozdaniach okresowych - półrocznych i rocznych przygotowywanych przez ARiMR. Instytucja zarządzająca przedstawia Komisji Europejskiej stan realizacji wskaźników w sprawozdaniach rocznych. Wskaźnik rezultatu dotyczący wzrostu wartości dodanej brutto we wspartych gospodarstwach zostanie oszacowany na podstawie badania ewaluacyjnego, przeprowadzonego po zakończeniu realizacji Programu PROW 2007 – 2013. Dodatkowo w ramach sprawozdań bieżących (tygodniowych oraz miesięcznych) przygotowywanych przez ARiMR przedstawiane są dane dotyczące przebiegu wdrażania działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, w szczególności dane dotyczące złożonych wniosków o przyznanie pomocy i wydanych decyzji, a także informacje o realizacji finansowej działania, w szczególności dane dotyczące zrealizowanych płatności oraz liczby beneficjentów.			
13. Załączniki (Istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			
brak			